

Raahen kaupunginhallituksen selvitys tarkastuslautakunnan antaman vuoden 2021 arviointikertomuksen havaintoihin, sekä niiden toimenpiteet:

Kaupunginhallitus antaa seuraavat konserni- ja riskienhallinnanjaoston kokouksessaan 8.9.2022 § 56 valmistelemat selvitykset havaintoihin 1 – 3:

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa (s.) esittämä huomio:

Kohta 1: ”Kaupunkikonsernin korollisten velkojen määrä kasvoi ja velka kasvaa suhteessa asukaslukuun. Kahden asuntoyhtiön yhteenlaskettu velkamäärä rasittaa kaupunkikonsernin taloutta. Näiden yhtiöiden toimintojen yhdistäminen tulee ottaa uudelleen tarkasteluun.” (s. 4)

Vastine: Vuonna 2021 Raahen kaupunkikonsernin asukaskohtainen velkamäärä oli 11.880 € eli 1,6 –kertainen Suomen keskimääräiseen lukuun (7.624 €/as.) verrattuna. Velkamäärä on viimevuosina lisääntynyt erityisesti kaupungin kolmen suuren koulu- ja päiväkotihankkeen sekä Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin sairaalahankkeen vuoksi. Vuonna 2021 Raahen konsernivelka oli 288,2 milj. euroa, josta Raahen kaupungin osuus on 168,2 milj. euroa ja muiden konserniyhteisöjen osuus on 120,0 milj. euroa. Tästä on Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin velkaa 25,2 milj. euroa, ja joka lisääntyi edellisvuodesta 7,5 milj. eurolla. Ilman em. lisäystä, Raahen konsernivelka olisi pienentynyt 2,2 milj. eurolla. Sairaanhoitopiirin velka siirtyy hyvinvointialueelle vuoden 2023 alussa.

Tosiasia on, että kaupunkikonsernin velkamäärää rasittaa kahden asuntoyhtiön suuri velkamäärä, joka on hienoisesti laskusuunnassa. Raahen kaupunki ottaa yhtiöiden toimintojen yhdistämisen uudelleen tarkasteluun ja antaa siitä selvityksen kesäkuun 2023 loppuun mennessä.

Kohta 2: ”Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupungin talouden pidemmän aikavälin suunnittelussa on syytä kiinnittää lisää huomiota kaupunkikonsernin lainakannan mukaan tuomiin riskeihin”. (s. 14)

Vastine: Vastauksena tarkastuslautakunnan huomioon toteamme, että konserni- ja riskienhallinnan jaosto on kiinnittänyt erityistä huomiota lainakannan kehitykseen ja siihen liittyvien riskien arviointiin ja varautumiseen.

Raahen kaupungin konserniohjeen mukaan konsernin tytäryhteisön toimivan johdon on neuvoteltava kaupungin konsernijohtoon kanssa mm. ennen merkittävien investointien

toteuttamista ja, johon kaupungin hallintosäännön mukaan konserni- ja riskienhallinnan jaosto antaa kaupungin ennakkokannan. Vuosittain talousarviossa määritellään kunkin tytäryhteisön osalta merkittävien investointien taso. Tämän menettelyn tarkoituksena on konsernin lainakannan kehityksen ja siihen liittyvien riskien arviointi.

Konserni- ja riskienhallinnan jaosto seuraa ja arvio pitkän aikavälin lainakannan kehitystä vuosittain ja, jota on viimeksi päivitetty joulukuussa 2021. Lainoihin liittyvässä riskien arvioinnissa kiinnitetään huomiota erityisesti konserniyhteisöjen omavaraisuusasteen kehittymiseen, korkosidonnaisuuksien hajauttamiseen, laina-aikoihin ja maksuvalmiuteen sekä vakuuksiin. Konserni- ja riskienhallinnan jaosto kutsuu vuosittain kokoukseensa konserniin kuuluvien merkittävimpien yhtiöiden johdon, jossa heidän tulee antaa selonteko yhtiön toiminnallisesta ja taloudellisesta tilanteesta sekä merkittävimmistä riskeistä. Tämä vuorovaikutteinen menettely on riskienhallinnan näkökulmasta ollut toimiva ja tarpeelliseksi koettu.

Kohta 3: ”Keskushallinnon kulujen tarkastuksen yhteydessä havaittiin tuplalaskutusta leasing-auton laskutuksessa. Tarkastuslautakunta pyytää selvittämään koko sopimusajalta leasinglaskutuksen oikeellisuuden”.

Vastine: Laskutus on selvitetty ja ylimääräiset suoritukset on palautettu kaupungille. Taphtunut on poikkeuksellinen ja valitettava, eikä näin saisi päästä käymään. Tulemme tarkastamaan laskujen käsittelyprosessin ja järjestämään koulutuksen laskujen käsittelijöille.

Edellisten kohtien 1-3 lisäksi kaupunginhallitus antaa seuraavat selvitykset:

Kohta 4: ”Tarkastuslautakunta haluaa painottaa talouden tasapainottamissuunnitelman jatkamista ja täytäntöön panemista välttämättömänä, jotta Raahen kaupungin talouden tervehdyttämistä voidaan pitää realistisena. (s.5)

Vastine: Talouden tasapainottamisohjelma on valmisteltu ja se on käsitelty kaupunginhallituksessa 3.10.2022 ja kaupunginvaltuustossa 10.10.2022. Kaupunginvaltuusto hyväksyi tasapainotusohjelman poislukien esitetyn kouluverkkoratkaisun, joka käsitellään erikseen vuoden 2023 talousarvion käsittelyn yhteydessä.

Kohta 5: Työyhteisöhyvinvoinnin edistäminen: ”Työhyvinvointikyselyä ei toteutettu, vaan siirrettiin vuodelle 2022”. (s. 16)

Vastine: Työhyvinvointikysely toteutettu keväällä 2022.

Kohta 6: Monipuoliset kaavoitusratkaisut: ”Tavoitteet saavutettiin, mutta haja-asutusalueiden kaavoitukseen ei ole kiinnitetty huomiota. Vanhentuneet osayleiskaavat tulisi ottaa uudelleen tarkasteluun.” (s. 17)

Vastine: Kunnassa voimassaolevat osayleiskaavat tulevat tarkasteluun jatkuvan yleiskaavoituksen myötä, jota valmistellaan alkavaksi seuraavan valtuustokauden alussa.

Kohta 7: Talous ja rahoitus: ”Uuden järjestelmän käyttöönotto siirtynyt vuodelle 2022”.
(s. 18)

Vastine: Tavoitteena ollut talousarvioprosessin kehittäminen ja uuden toimintamallin käyttöönotto tulee siirtymään vuodelle 2023. Toiminnan kehittämistä ja uusien järjestelmien käyttöönottoa tehdään resurssien mukaan. Vuonna 2022 otetaan käyttöön uusi konsernitilinpäätösohjelma, jolla tehdään vuoden 2022 konsernitilinpäätös. Tulevalle taloussuunnitelmakaudelle esitetään määrärahoja uusien järjestelmien käyttöönottoa varten.